

~~H29-8~~
~~36~~

М. ПОПОВ

А С В О Ч О М
ДЕТЕКТОРНОЇ
РАДІО П Р И
П Р И О М Н І К

КОМІГІЗ

K:3

Коми-3

М. ПОПОВ

1-267

А С В Ö Ч Ö М
ДЕТЕКТОРНÖЖ
РАДИОПРИЈОМНІК

Г.П.Б. в ЛНГР.

Ц. 1933 г.

АНТ № 187

КОМІ ГІЗ
СЫКТЫВКАР 1932

**М. Попов. Самодельный
детекторный радиоприемник**

Тираж 3000 Заказ № 1283

Изд. № 110, Упол. Обл. № А-751

Редактор Пувкоев.

Тех. редактор А. Киселев.

Обложка М. Безносова.

Сдано в набор 16/IX 1932 г.

Сдано в печать 16/XI-1932 г.

Стат. Форм. 62×94; 1/32 0.95 п. л. 39904 зн.

г. Сыктывкар, типография Коми ГИЗ-а, Коммунистическая, 2

КЫВВОЗ

1929-д во шөрвыёз радио сиктјасё пырис зев еща. Секга вёлөм кымынкё сурс радиоустановка пые сикт вылө воліс сөмын неыжыд прөчент. Радио вылө пуктылісны зев еща вныманё, вунөдлісны, мыј радиоыс вывті колана тор массајас пөвсө культура паскөдөмын.

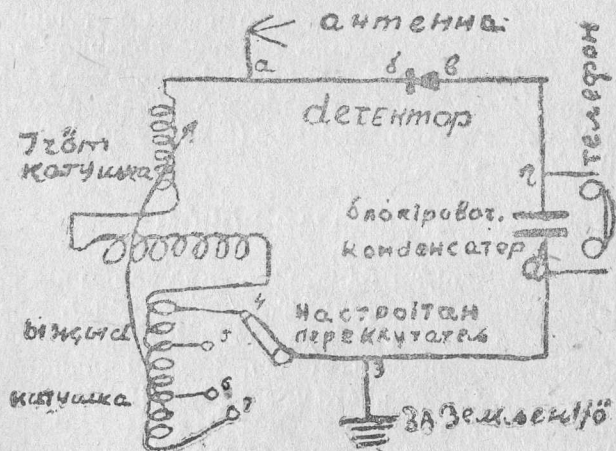
Міјанлы некор оз ков вунөдны В. І. Ленинлые кывјассө, коді шуліс: „Стрөйтөј газетјас бумагатөг да растојанёотөг“. Радиолы колө лоны медјон өрүжјөөн классөвөј врагјаскөд — кулакјаскөд тышкасөмын. Сөмын тајө могјассө нуөдөм вылө радио оз-на ставнас іспользуютчыссы, торја-нын міјан Комі областын. Гора сорытые установкајас (громкоговорітельјас) регыдөн вөлі пөрөны „гора немөјјасө“. Ташөм торјасыс лөоны сыпонда, мыј міјан рајон-јасын да сиктјасын оз-на тырмыны тајө техныкасө тодые јөз. Секга унаыс міјан сиктјасын радиоустановкајас чөв олөны батарејајас (пітанё) тырмытөм вөсна.

Радио оз вермы өдјө паскавны сиктјасө сіз-жө сы вөсна, мыј дае вөчөм пріјомныкјасыс дөнаөс, да быд овмөс оз вермы сіјөс лөсөдны. Радиопередача пөзө кывзыны детекторнөј пріјомныкөн, кодөс кокныда пөзө вөчны аслыд, да кодлы оз ков некушөм батареја ні ыжыд рөскөд. Тајө брошуранас

ме і кѳсја тѳдмѳдны быдѳнѳс, кызі вѳчны да лѳ-
еѳдны (установітны) медеа прѳстѳј дѳтекторнѳј
пріјомнѳк да кызі сіјѳн вѳѳітчыны. Сещѳм пріјом-
нѳкнас бура поѳѳ кывзыны Сыктывкарса паскыда
јуѳртыс радіостанціја.

МЕҒА ПРӨСТӨЈ ҒЕҒКЕТОРНӨЈ ПРИЈОМҢЫК

Пријомныккөн меҒа колана торјыс лоӊ ыжыд катушка, кодӊс гартӊма вӊснӊд сутугаыс картонныс вӊчӊм цӊлӊндр модаа трубка вылӊ (тајӊ катушкасӊ петкӊдлӊма 3-д серпасын). Ыжыд катушка пышкӊ пуктыссӊ мӊд, ичӊтжык катушка, кодӊс петкӊдлӊма 4-д серпасын.

1-ӊд серпас. Пријомныккӊн принципӊлӊнӊ схема.

Ыжыд катушка пырыс поперегнӊгыс муӊӊ чӊрс (ос). Сӊӊ чӊрсас крепӊтӊс ичӊт катушкаыс да лӊ-

сөдөсө сизі, медем бергөдлігөн ез інмав ыжыд катушка сьенкајасас. Кык өтлаалөм катушкаыс шусө вариометрөн. Вариометрнас і пондан лөгөдны, медем буржыка кутас кывны.

Ыжыд катушкаын вылыс сутуга помас (заводітчан помас) жітсөны антенна да детектор. Детекторлөн ем кык вож (кык вілка), өті вожыс помасө спіралкаөн, мөдыс — кристаллөн. Катушкаө да антеннаө поңө жітны көт код вожсө, а мөдыс жітчө телефонкөд өті гьездас. Телефонлөн мөд гьездасыс жітсө переключателькөд, дај сесаң-жө нуөдсө провод муө (заземленө).

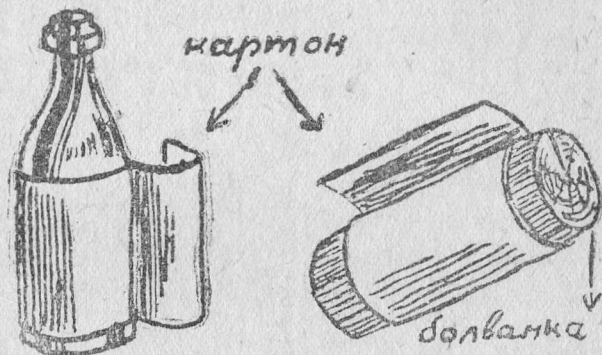
Переключательлөн ем ползунок, коді вештавсө контактјас вывті. Контактјасө воёны катушкасаң сутуга помјас. Контактыс-контактө ползунок вешталөмөн мі жітчам сизө станціјакөд, кущөмөс көсјам кывзыны. Телефонној гьездојасө жітсө блокіровочној конденсатор ыжданас (јемкостөн) 1000-саң 2000 саңтіметрөң.

КАТУШКАЈАС ВӨЧӨМ

Катушка вөчигөн медвојдөр колө вөчны цылідр модаа трубкасө (остов). Трубкаыс вөчсө вөснї картоныс болванка вылө гартөмөн. Болванка пыдді поңө бостны прөстөј сулеја. Картон вундыссө куң лентаөн. Сылөн паста колө лоны 212 мілліметр. Картонлыс өтар боксө ковмас мавтны столарној клејөн, да сесса-і гартны болванка вылас, мед артмас јон трубка. Трубкалөн сьенкајасыс колө лоны 2-3 мм кызта, а діаметрыс (трубкалөн пөперег ног кызтаыс; сьенкајаснас) — 120 мм. Сіқкө, болванкасө колө вөчны ьеуна вөснїжыкөс — 114-

115 мм кызта кымын (2-д серпас). Клеј космѡм бѡрын трубка кыскысѡ болванка вылые.

Трубка вылѡ гартны колѡ 1,5 мм кызта, кык нѡвса бумажнѡј изолацијаа ыргѡн сутуга (кызтасѡ бостѡма изолацијанас). Ташѡм сутуга пыѡдѡ поѡѡ бѡетны прѡстѡј „звонкѡвѡј провод“.

2-ѡд серпас. Катушка трубка вѡчѡм.

Сутуга гартан ног петкѡдлѡма 3-д серпас вылые. Сутугалѡн заводѡтчан помыс (серпас вылын пасѡма „1“ лыдпасѡн) пысавсѡ кык роѡ пыр катушка дорсаыыс 3 мм сајсан; помыс кыскысѡ ортсѡ да колсѡ 15-20 см. куѡта. Воѡѡ, ѡкуратнѡја да бердыс-бердѡ гартыштсѡ 19 гѡгѡрпѡв (виток) да бара пысавсѡ кык роѡ пыр. Сесса колѡ сѡјѡс орѡдны да колны 10 см куѡта пом (серпас вылын пасѡма „2“ лыдпасѡн). Тажѡ 19 гѡгѡрпѡвсѡ колѡ тѡрѡдны 28 мм паѡта местаѡ. Та бѡрын колѡ колны 9 мм паѡта кост да бара заводѡтны гартны сылакѡ-жѡ. Сутугалые помсѡ („3“ лыдпас) воѡѡа моз-

калөн диаметр колө лоны 90 мм, а кузтаыс—70 мм (стенкалөн кызтаыс^{тм} ыжыд катушкалөн код-жө. Сиз-кө, катушка клеитан болванкалөн диаметрыс бостө 84-85 мм).

Тажө катушка ылө колө гартыштны 38 гөгөрпөв сещөм-жө сутуга, кушөмөс лө гартөма ыжыд катушка ылө. Сутугалөн первој помыс („8“) нуөдсө 2 роџ пыр катушка помсаң 3 мм саяти да колсө ортсө 20 см кузта. Та бөрын колө гартыштны катушка ылө 19,5 гөгөрпөв, сесга колны кост 6,5-7 мм паста да орөдлытөг гартыштны сымн-даыс-жө катушка мөд жынјас. Тазөн ставсө лө гартыштөма 39 гөгөрпөв. Сутугалыс мөд помсө („9“) колө первојја ногыс-жө нуөдны 2 роџ пыр да колны ортсө 10 см. кузта (сутугалөн кыкнан помыс петасны ортсө өтө бокө да өтвестө).

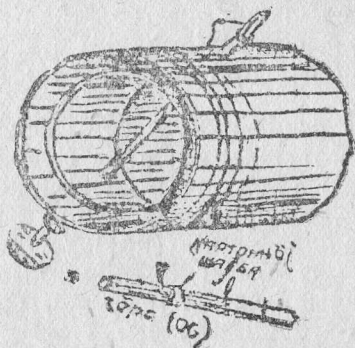
Катушкајас ылө сутуга гартігөн-жө став гөгөрпөв гартыштөмыс (віток лыдыс) оз төр, колан помсө поџө гартны вевсөн (мөд слөј).

КАТУШКАЈАС ӨТЛААЛӨМ

Кыкнан катушкасө вөчөм бөрын колө најөс өтлаавны. Та могыс колө катушкајасас өкуратнөја вөчавны роџјас (6-7 мм паста), кодјас пыр лө нуөдөма чөрс (өө). Чөрс пыдди бөстө вөскыд да шылыд гөгрөс пу кузтадн 20 кымын сантиметр (лышнөјыс бөрас вундысөө). Чөрсө кузала ногыс вөчавсөны сутуга төріг воргајас, медым вөјтны сетчө сутугасө (5-д серпас). Сесга ічөт катушкасө колө сујны ыжыд пыцкас да кыкнас катушка пырыс нуөдны лөсөдөм чөрс (катушкајасө вөчөм роџјас пыр). Ічөт катушкалөн сутуга помјасыс (8 да 9) вөјтсөны чөрсө вөчалөм воргајасө да пет-

кӧдсӧны ортсӧ, ыжыд катушка вылысӧ. Ичӧт катушка крепітсӧ чӧрс вылӧ столарнӧј клејӧн. Медым сіјӧ лоӧ зурыд да оз кут лҕегны, чӧрс вылӧ шысавсӧны картоныг вундалӧм колчаяс.

Медым ічӧт катушкасаң ортсӧ петкӧдӧм сутуга помјас оз чегјасны, најӧс колӧ крепітны картоныг вундӧм полоскаӧн клеј вылын.

5-ӧд серпас. Катушкајас ӧтлаалан ног.

Сегса колӧ јітлыны ізоляціја улыг кушӧдӧм сутуга помјас мӧда-мӧдныскӧд: „8“ пом „2“ помкӧд да „9“ пом „3“ помкӧд. Медым јітлӧмінјас оз жугавлыны, „8“ да „9“ помјасӧ рекоментујтеӧ појјатны ӧбыдӧк сутуга шнурјас (проводнӧкјас), гартыштны кымынкӧ пӧв спіралӧн (сутугаыг гартӧм пружіна мӧз), да налыг мӧд помјассӧ појјатны „2“ да „3“ помјас бердӧ.

МУКӦд ПӦЛӦС ӦЕТЈАЛАС ЧАСТЈАС

Ӧни колӧ нӧбны колана Ӧетјалас (частјас), код-јасӧс оз поӧ вӧчны аслыд: наушникјас (телефоннӧј трубка), Ӧетектор, 4 контакт, ползунока ручка, 2 клемма, 4 гнездо, катушка чӧрс помӧ саӦитан ручка (вороп) да блокировочнӧј конденсатор 1000-2000 см ыждаӧс (тащӧм јомкостаӧс).

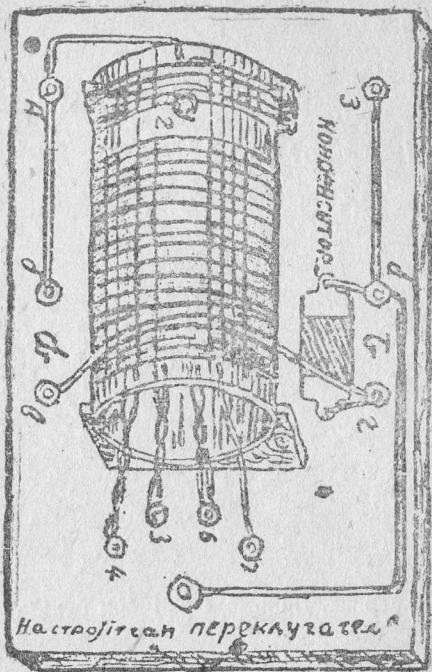
Пријомниклы јашщик поӧ вӧчны аслыд кос пуыс лӧбӧ бур фаӦераыс (кујим пӧвса дӧскаыс). Кокнижыка вӧчсӧ пријомниклӧн монтаж углӧвӧј панель вылын.

Јашщиклыс ыжда колӧ бостны сепӧмӧс, медем тӧрис сетчӧ катушка дај став мукӧд частјасыс. Вевтсӧ (панель) колӧ вӧчны вескыд, кос пуыс. Мемдем панельлӧн вӧли буржык изолација, рекомендујтсӧ сујлыны сӧјӧс парафин пӧјӧ (пропитајтны). Та могыс колӧ бостны металлыческӧј лӧбӧ сојыс вӧчӧм ванночка да сывдыны сенӧ парафинсӧ, сӧмын оз ков леҗны пуны, — пуӧмӧн вошӧ сылӧн изолирујтан својствоыс. Панельӧ (јашщик вевтӧ) воҗыв колӧ вӧчавны став колана роҗјас, севса вӧлӧсти сујны сӧјӧс сывдӧм парафин пӧјӧ да вӧҗны ичӧт бӧ вылын лӧбӧ шоныд пачын 15-20 минут.

ПРИЈОМНИК ТЕЧӦМ

Кыҗӧ течны пријомник, петкӧдлӧма 6 да 7 серпасјас вылын. 6-д серпас вылын петкӧдлӧма панель гугсӧ (јашщик вевтсӧ гашӧдӧмӧн), кодӧ шусӧ мон-ј тажнӧј схемаӧн, а 7-д серпас вылын — гӧтӧвӧ пријомниксӧ, кӧни мичаӧ тыдалӧ панельлӧн баныс.

Катушка крепітсѡ пуыс вѡчѡм кык стојка вылѡ
 вевтын (панѣлын) шујга бокас (став частыс течсѡ
 вевт улысѡ — панѣль гугѡ). Тажѡ кыкнан стојкасѡ

6-ѡд серпас. Пријомныкѡн монтажнѡј схема.

колѡ вѡчны 10 мільметр кызта дѡскаыс да винтїтны
 панѣль гугѡ. Катушка крепїттѡз панѣлѡ буреш
 чѡрс вевтас колѡ пїскѡдны роз, кытї чургѡдчас
 панѣль вылѡ чѡрслѡн помыс (сїјѡ чѡрсас сафїтѡма

бергалан, ічот катушкасо). Стойкас выло катушка крестітсэ столарној клејон; јонжык выло катушка вывті позо нуодны картоны вундом кык полоска (отар-модар помјасодо) да налыг помјасодо винтітны стойкас бердо.

7-од серпас. Пријомнык ештодоом борын.

Панельо шујга бокас винтітсэ кык клемма: воэла дор пелосас — „земла“ („му“), сајла дор пелосас — „антенна“. Тајо клеммајасодо колэ сујны панельо піскодоом розјасэ да улысагыс топодоны вајкајасон. Сесса панель шор вестас пуктавсэны гыздојас: сајла дорас — детекторлы, воэла дорас — телефонлы (6-д серпас вылын вевтсэ гащодома-

да віддны мѡдара). дѡска вескыд бокѡ, шѡрас кымын пуктысѡ настроитчан переклѡчателъ — ползунок (ручкаѡн) да 4 контакт, кодјасѡс пукталѡма не ѡтвестѡ, а чукылѡн (полукругѡн). дѡрса кык контакт бердѡ, ортсыла боксаыс колѡ вѡнѡитны кык вѡнт, кодјас пондасны кутны ползунокѡс контакт вылыѡ ортѡ вешјѡмыс.

Сѡеталјас јѡтлысѡны ыргѡн, куш сутугаѡн лѡбѡ звонкѡвѡј проводѡн (кызтаыс колѡ 0,8-1 мм). Звонкѡвѡј проводѡн јѡтлѡн јѡтан помјасѡ колѡ весавны изолацѡјаыс да ѡајтыс.

Клемма „А“ колѡ јѡтны „б“ гнѡздокод да ыжыд катушка заводѡитчан помкѡд; „в“ гнѡздо — „г“ гнѡздокод; „д“ гнѡздо — „з“ клеммакод да настроитчан переклѡчателъ чѡрскѡд (ѡскѡд); ыжыд катушкаѡ вѡчалѡм петлакод помјас (ѡтводјас — 4, 5, 6) да сылыс-жѡ мѡд помсѡ (7) — переклѡчателъ контактјаскѡд. Блокѡрѡвѡчнѡј конденсатор јѡтсѡ телефон гнѡздојаскѡд („д“ да „г“) сутуга торјасѡн, кодјаслѡн ѡтар помыс топѡдсѡ телефон гнѡздо крепѡтан гајкајасѡн, а мѡдарыс — гартсѡ конденсатор помјасѡ да топѡдсѡ плоскогубцыѡн (буржык нѡшта појајтны).

Јѡтлѡн сутуга пом колѡ топыда гартыштны клемма лѡбѡ гнѡздо вѡнт гѡгѡр да топѡдны гајкаѡн. Ыжыд катушкаыс петкѡдѡм петлајаслыс јѡтанѡн-јасѡ колѡ весавны изолацѡјаыс, медым бура јѡтчысны контактјаскѡд.

Панѡл вылысѡн варѡметр чѡрс помѡ колѡ саѡитны гѡгрѡс ручка да крепѡтны вѡнтѡм. Тајѡ ручкаас вѡчалѡма сѡелѡнѡјас. Тащѡм ручка пыѡдѡи поѡѡ пуктыны пуыс вѡчѡм ручка (гѡгыль кодѡс) да бокас крепѡтны стрелка. Панѡл вылысѡ (прѡѡм-нык вевтѡ) варѡметр ручкасајѡ пуктысѡ мегыр

модаа шкала, кытчõ вõчалõма дельнõяс-жõ. Тајõ шкалаыс крепитõ панель бердõ поснидик кык кõрттувјõн либõ винтјасõн. Ичõт катушкалы колõ бергõдчыны ыжыд катушка пыцкын уна вылõ гõгõрпõв жын.

Та ногõн пријомник течõм бõрын колõ сõмын пуктыны сајла дор гнездојасõ детектор, а воґла дорас — телефонлыг шнур помјас, сесса шуґга бокса сајла дор клеммакõд јитны антенна да воґла дор клеммасаң, лезны провод муõ — вõчны заземлениõ. Та бõрын поґõ заводитны кывзыны.

КЫҢИ ВÕЧГÕ ПРИЈОМ

Кывзыны заводитгõн переключательлыг ручка колõ вештыны медса сај контакт вылõ, кодõс кутам лыффыны первојõн, да наґõникõн бергõдны вариометрлыг (бергалан катушкалыг) ручкасõ. Отщõщ колõ буреща лõсõдны детектор. Сижõ кристаллõн оз быд чутõtкода кывны. Сыпонда спиралканас (пружинканас) колõ корены кристалл вылыг јонжыка кылан чут, кыз шусõ, „чувствительнõј точка“. Нинõм-кõ оз кыв, колõ вештыны переключатель мõд контакт вылõ да бара видлыны катушка ручкаõн гõгõрпõв жын мында бергõдлõмõн.

Медса бур испытајтны пријомник кор ґикõз тõдам, мыј матын ужалõ паскыда јуõртыг радио-станција. Тõдам-кõ, кущõм волна вылын ужалõ сижõ станцијаыс, поґõõtчыдјõн вештыны переключатель ручка кытчõ колõ. Сиз, например, шõркõддем антеннаõн первојја контакт вылын (медса сај бõкас) поґõ кывзыны станцијас, кодјаслõн ужалан волна куґтаыс 350-саң-730 метрõґ. Тајõ-жõ контакт вылын

бура поѣ кывны Сыктывкарса паскыда јуѣртыг станцијас, кодi ужалѣ 535,7 метр куѣта волна вылын. Мѣд контакт вылын поѣ примiтны 600-1.000 метр куѣта, којмѣдын — 850-1.250 метр куѣта да нѣлѣдын (медса асла допад) — 1.150-1.500 метр куѣта волна вылын ужалыг станцијас. Кывзигѣн колѣ регулируйтны ѣетектор, видлавны спиралканас кристаллыг унжык местајас (точкајас), сiѣ-жѣ чорѣдлыны да лиѣдлыны спиралканас лиѣкѣмсѣ, кытчѣз оз кут буржыка кывны.

ѣетекторлыг кристаллсѣ оз поѣ видлавны чуѣн, оз поѣ сiѣ-жѣ вуштыны пуртѣн лиѣбѣ кѣртјасѣн. Таѣи видлавигѣн да вѣрѣдигѣн кристалл шыкѣ да оз кут ужавны. Сiјѣс сiѣ-жѣ колѣ виѣны буссѣмыг да кор он кывзы — мыјѣнкѣ вевѣтыны (абу-кѣ ачыг стеклѣ пыщкын). ѣыр бѣрын кристалл омѣлт-чѣ. Сек поѣ бергѣдны сылыг мѣдар боксѣ. Та могыг чашечкасѣ (кѣни кристаллыг) колѣ шонтыны iѣѣтик би вылын, медем сылас појајтѣмыг (јона шонтыны оз поѣ, — кристаллыг шыкѣ), сесга бергѣдны кристаллсѣ мѣдар бок вылас. Сы бѣрын појајтѣм пыр-жѣ бѣр кынмас.

ПРИЛОЖЕНИЕ ДЕТАЛИ С ПАСПОРТОМ

ѣетектор. ѣетектор лѣсѣдѣмасы вылѣ, медем антеннаѣн примѣтѣм колебаниѣјас пѣртны звуковѣј колебаниѣѣ, кодi вѣрѣдѣ телефонныг мембранасѣ, а сесан артмѣны шыјас (звук).

Откымын минералјас лезѣны ас пырныг переменнѣј ток сѣмын ѣти направлениѣѣн, шуам, кристаллсан (јѣс, помѣ, лиѣбѣ, мѣдарѣ, јѣс, помсан кристаллѣ. Тајѣ својство вылас i лѣсѣдѣма ѣетек-

торлыг ужаланногсö. Обычнöя детектор овлö кык торыг — кристаллыг да металлыческöй юг помыг, либö кык сикас кристаллыг. Юг пом да кристалл оз топыда, а муртса инмыштöны мöдä-мöдä дiнас, кöни артмö неыжыд електрическöй контакт (житчöм). Кристаллыческöй детекторясыг öтдор паскалöмаөг ламповöй детекторяс, кодяс пуктысöны ламповöй приомникясö.

Кристаллыческöй детектор кокниа пофö вöчны аслыд. Та мogyг колö бостны свинач тор, 20 грамм сера, кодi вузасö быд аптекаын да прöстöй стекланнöй пробирка (трубка, кодлөн öти помыг тупкöса). Свинач колö зыртныгырыг пица (драчö-вöй) напилöкөн, медым артмисны стружкiяс (пилипыз). Тащöм пилипызсö колö бостны 20 грамм да мiча бумага лист вылын бура сорлавыны 10 грамм серакöд. Сорлалöм бöрын кiстöны пробиркаö да омöлика кощкöдöны пуö, медым пуксас топыджыка. Та бöрын пробирка пуктöны бi вылö шонтыны. Медым шондiгөн бi вылын пофö вöли кутны, пробиркаö вöчöны вороп — вылыс пом гөгöрыс гартыштöны сутуга. Шонтыны колö первојсö омöлжыка, медым сераыс сылас, сөгга вочасөн жарсö содтыны да вiзны калитчытöфыс, кытчöф оз гөрдöд да оз мөдöдчы щын. Секи пробиркасö бостöны бi вылыс да недыр сувтсөн кутöм бöрын пуктöны бумага тор вылö водсөн, медым колöм сераыс вiзывает кристалл вылыс. Минут 10 мысти, кор пробиркаыс көзалö, желлөн i перjöны пыщыс артмөм кристаллсö, а пукалö кө сijö топыда — пробиркасö колö жугöдны Тужанаөн лöб сещöм кристалл, кодлөн жугалöм iныс (чегöм iн) зирдалö. Свиначкө бур, бур i кристалл лöб.

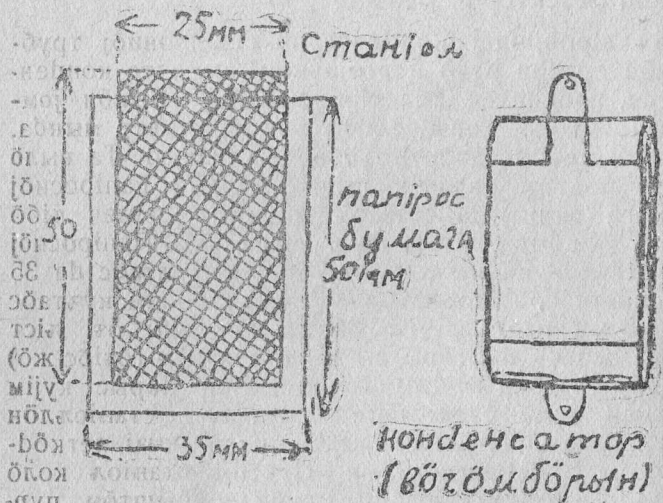
Ташом ногон вочом кристалл пуктоны чашечкао да појатоны. Чашкасаыс вочео отвод (нужодсё сутуга пом). Кристалл динё нёшта колё вочны пружинка (сы жылы вёлі гижёма-нин вылынжык). Тажё ас вочом детекторнас позас кывзыны мукод детекторон моз-жё.

Блокировочнőй конденсатор. Телефоннőй трубкакод орточн жітёо постојаннőй жомкоста конденсатор, коді шусё „блокировочнőйон“. Сылон жомкостыс колё лоны 1500-2000 сантиметр мында. Ташом конденсатор позё вочны аслыд. Та вылө колё бостны парафин пыщкё сујлом папіроснőй бумага (гільзы) да стаңиол (вөснідик свіеч либө езыс, кущомјасон гартлоны канфетјас). Папіроснőй бумагаыс вундөны 8 листік 50 мм куфтаос да 35 мм пагтаос, а стаңиольыс — 7 листік 50 мм куфтаос да 25 мм пагтаос. Та бөрын бостөны өтї лист бумагасө да пуктоны сы вылө стаңиол (өтїос-жө) сещом ногон, медым бумагаыслон дорыс кујим боксаң колё 5 мм пагта тыртөг, а стаңиольлөн өтї помыс колё чургөдчыны ортсө, кызі петкөдлөма 8-д серпас вылын. Пуктом стаңиол колө шылөдыштны вылыссаыс неуна шондыштөм пуртөм да сы вылө пуктыны мөд лист бумага да мөд лист стаңиол, сөмын тајө стаңиольсө колө чургөдны ортсө мөдар помсаыс. Шондөм пуртөн тајөс шылөдыштөм бөрын пуктоны којмөд лист бумага да стаңиол, кодлыс чургөдөны помсө мед улысса листла дорас. Сізі воғө.

Став листјас течөм бөрын, јонжык вылө, конденсатор гартыштөны өтї либө кык пөвса бумагаон да вылыссаыс клејитөны. Сөгса стаңиольыс чургөдчөм помјассө (кыкнансө) кусынтөны бумага

вылысас да крeпыда топoдoны ыргoныг кусинтoм скoбajасoн. Скoбajас бердo крeпитoны лiбo пoжajтoны прoвoдникjас (8-d сeрпac).

Приoмниклыг став мукoд дeтaлjасo вoли гижaлoмa тaжo брoшурa зaвoдитчaн oмac.

8-d сeрпac. Блoкiрoвoчнoй кoндeнсaтoр вoчoм.

Тeлeфoннoй тpyбкa вoчны ac сpeдствoјacoн зeв coкыд. Мeдca jонa coкыд сы пoндa, мыj элeктрoмагнитco вoчoм вылo кoлo acлыс пoлoс, зeв чoрыд уклaд, кoдoс кoлo кужoмoн кaлитны. Тaпoндa тeлeфoннoй тpyбкa буржыкнoбны мeгaзиныс. Тeлeфoннoй тpyбкajac oвлoны кык пoлoс: нiзкoмнoй, кoдлoн oбмoткac cопрoтивлeннoыс вoчoмын 300-400 м гoгoр, дaвыcoкoмнoй, кoдлoн

сопротивленьёс јона ыжыд — 2000-4000-6000 ом гогор. Та ногон, дерт, буржык лоъ высокоомној трубкаыс. Передача нуодыс радиостанціясан-кѳо абу ылын, поѳо кывзыны і нзкоомној трубкаон.

МЫЛАС НѳШТА КОЛѳНЫ РАДИОУСТАНОВКА ОБОРУДУТѳМ ВЫЛѳ

Быд радиустановкалы, ламповѳјлы кѳѳ детекторнојлы, колѳ нѳшта кык зев колана тор: антенна да заземленњѳ, кодјастѳг пріјом оз поѳ вѳчны. Сыыс кыңзі, чард бѳн пѳжар лоѳмыс видчѳсѳм могоыс, сещѳм-жѳ коланаон лоѳ торја устројство лѳсѳдѳм, кодѳ шусѳ грозѳвѳј переключателѳн.

Антенна. Антеннаон шусѳ вылѳ лептѳм ыргѳн лѳбѳ бронзѳвѳј куш проводник, кодѳс нуждѳдѳма ѳтѳ маштасан мѳдѳ (горизонтальноја). Сылѳн ѳтар помыс летчѳ пріјомныкѳ, да шусѳ снѳженњѳѳн. Сѳз-кѳ, тајѳ антеннаон формаыс муѳѳ „Г“ шыпаслан, сѳмын горизонтальној частыс сылѳн (вылысыс) лоѳ куѳ. Антеннајас овлѳны „Г“ модааѳс, „Т“ модааѳс да мукѳд пѳлѳс. Радиолубѳтелјас пѳвсын медеа јона паскалѳма „Г“ модаа антенна (9-d серпас).

Антеннајас јонжыкасѳ вѳчалѳны 2-3 мм кызта ыргѳн сутугаыс, лѳбѳ специальној вѳчѳм антенној канатѳкыс, кодѳс гартѳма уна пѳвсѳн вѳснѳдѳк ыргѳн сутугајасыс. Антенна колѳ радиовелнајас куталѳм вылѳ, кодјасѳс паскѳдѳ сынѳдѳ передача нуодыс радиостанціја. Антеннаон куѳта бостѳѳ 30-сан 60 метрѳѳ. Јона куѳ антенна вылѳ пырны оз рекомендујтны.

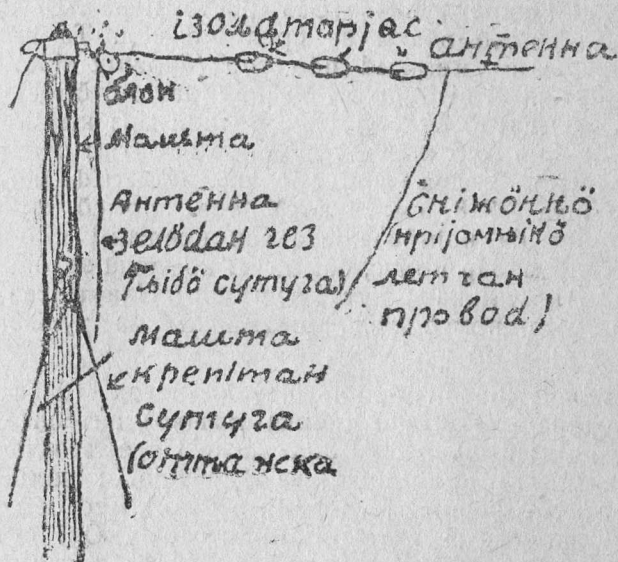
Кызі вөлі висталома-нын, антенна лептөм да крепитөм выло лоо сувтөдны специальнөй маштајас, но поџо іспользутны і сулалыс пујас. Машта колө лептыны мусањ 10-15 метр вылаө.

Ыжыд внимањнө колө пуктыны антенна бура изолирујтөм выло. Антенналы оз ков інмыны маштајасө нн мукөд торјас дінө. Бура изолирујттөг ток вермас пышјыны бокө да омөла кутас кывны. Антеннаөс маштајас діныс изолирујтөм (торјөдөм) выло пөлзутчөны фарфорөвөј изоляторјасөн. Өнн изолятор выло јона надетчыны оз-на поџ, торјанын зера повоџда дырјі. Тапонда буржык бостны антеннаө кыкнан помас кык лнбө кујім изоляторөн да јитлыны чептөс моз ыргөн лнбө көрт сутуга помјасөн, кызі петкөдлөма 9-д серпас вылын. Медпом изоляторсө машта дінө поџо көртавын сутугаөн-жө, лнбө сиралөм гез помөн. Ношта буржык лоас машта бердө не көртавын, а јитны вөжжі коџ гез да леҗны машта јылө крепитөм блок пыр, медем поҗас антеннасө леҗлыны і колөм сертн зелөдны.

Антеннөј канатк пыџдн бостны көрт сутуга оз рекомендујтчыссы. Сылөн сопротнвленьнөыс ыжыд-жык да прнјомыс лоө төдчөмөн омөл.

Сннженнө (антеннасањ летчан сутуга) обыннөја пыртөны керкаө өшнњ пыр, лнбө стен пыр. Та мogyс пнскөдөны өшнњ рамаө лнбө стенө карандаш кыза кымын роџ (поџо кызжыкөс) ывлалањ неуна пөкатөн, медем оз кут пырны зер ва. А стен діныс изолирујтөм мogyс, пнскөдөм роџо сујсө реҗнөвөј трубка лнбө форфорөвөј воронка, сесса сы пыр і нуөдсө сннженнөлөн проводыс. Керкаө пыртөм бөрын, стен дннсањ буржык јитны изолирујтөм провод (прөстөј електрнческөј шнур).

Заземленьо (муо сужом). Заземленьо вочом
 выло бостоны 30×30 см паста кымын ыргон либо
 цинквој лист (поцо бостны простој важ ведро
 либо цинкујтом таз). Сы бердо појайтоны кыз, ыргон
 сутуга (проводник) да гуалоны муо, кызи мыј поцо

9-бд серпас. Антенна вочом.

пыдожык да ва слөја инө. Керка динсањ-кө матын
 ем ошмөс (жукмөс), заземленьо поцо лезны сетчо.
 Заземленьо изолирујтом вөсна төждысны оз
 ков, — сјјөс поцо новлодлыныкөт кыті, сөмын мед
 снжөвнөбө оз инмы-а. Керкаб, пријомник динө пыр-

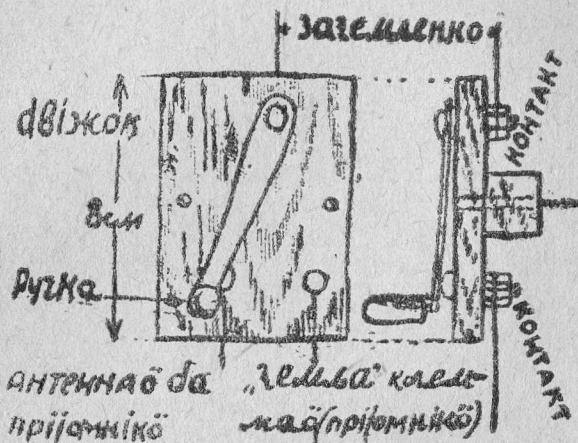
төм ыло заземленнө проводлы колө пискөдны
стенө либө ошинө мөд роз (снйженнөкөд өти ро-
зөд пыртны оз поз).

А. тенна да заземленнө вөчөм бөрын радио позө-
нин кт взыны. Сөмын, кызі вөлі висталөма-нин,
чард биегө видчысөм могыс, колө лөсөдны нөшта
грозөвөј переключатель. Зев прөстөј переключатель
(двйжок) позө вөчны ас средствојасөн. Та ыло
колө бостны Һейжыд пөв тор (буржык бостны
парафин пын вёзөмөс, либө көтө дакүруйтөмөс) да
винтитны сетчө өтар помас, ортчөн моз кык кон-
такт (оз-кө сур контактыс — позө бостны прөстөј
шурупјас). Сесса колө бостны Һейжыд ыргөн
пластинка (7-8 см кузта), өтар помсө сылыс
розөдны да којмөд контактөн крепитны сійө-жө
пу ыло мөдар помас, сөмын оз ков јона зелөдны,
медем пластинкаыс кутас вешласны. Пластинкалыс
вешласыс помсө колө јогтыштны да тувјавны
сетчө Һейжыд пу ручка.

Тащөм ногөн вөчөм переключатель (двйжок)
колө крепитны стенө (керка пыщкө), антенналыс
снйженнө пыртан розө динө матө. Переключателя-
стена костө колө пуктыны фарфоровөј роликјас
либө пуыс вөчөм золь (ичөтөк брусок), медем кон-
такт помјас оз кутны инмыны стенө. Öнi сесса
мөдам јитлысны. Öти контактө (переключательө)
пуам, шујгала дорас, јитсө снйженнөлөн помыс да
сесаы-жө нуөдсө провод пріјомныкө да јитсө ан-
тенна клеммаө. Татчө торја провод позө Һе пук-
тыны, а нужөдны пріјомныкөзыс сійө-жө снйженнөсө.
Переключательлөн мөд контактыс јитсө пріјомныкын
заземленнө вөчан клеммакөд а ыргөн пластинка
помө (двйжок помө) јитсө заземленнө проводнык-

лөн помыс, кодыс мѳдар помѳс сужѳма муѳ (10-д серпас).

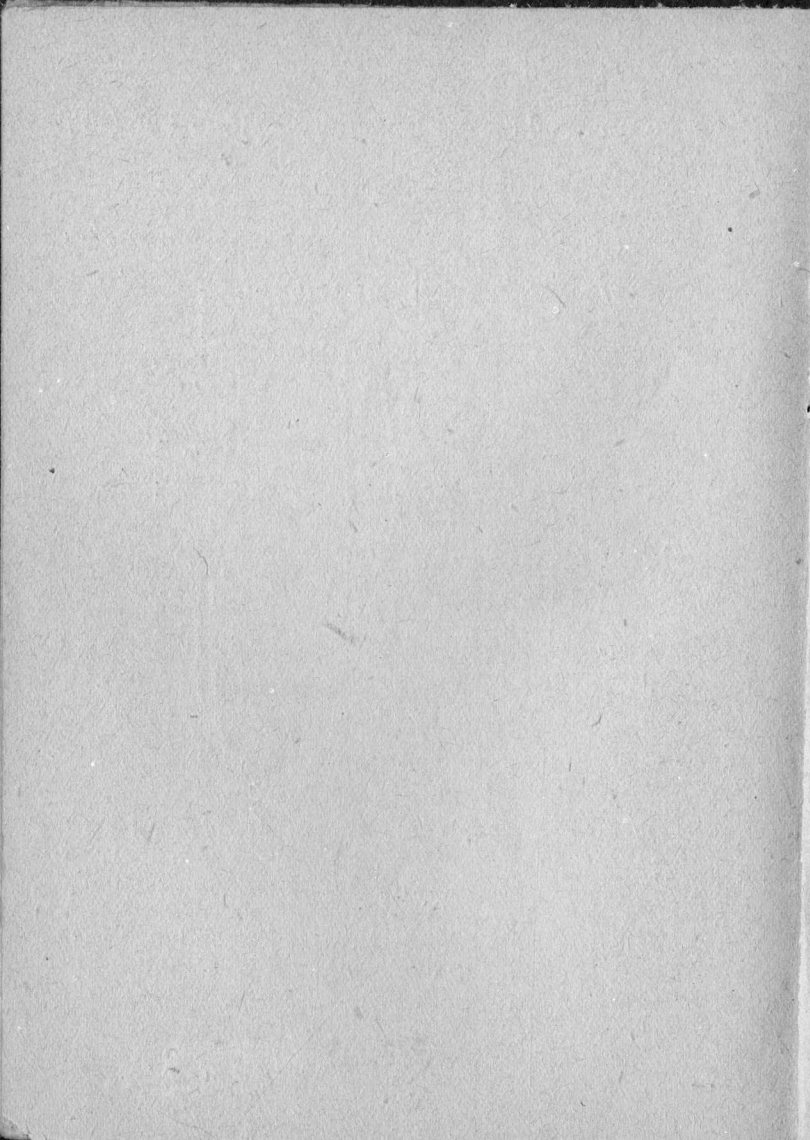
Раѳѳо кывзѳгѳн ѳвѳжок вештѳны вескыдла дор контакт вылѳ. Секи сѳжѳ торжалас антенна ѳныс да ѳтпырѳн јѳтас прѳјомнѳкѳс заземленнѳкѳд. Кывзѳ,

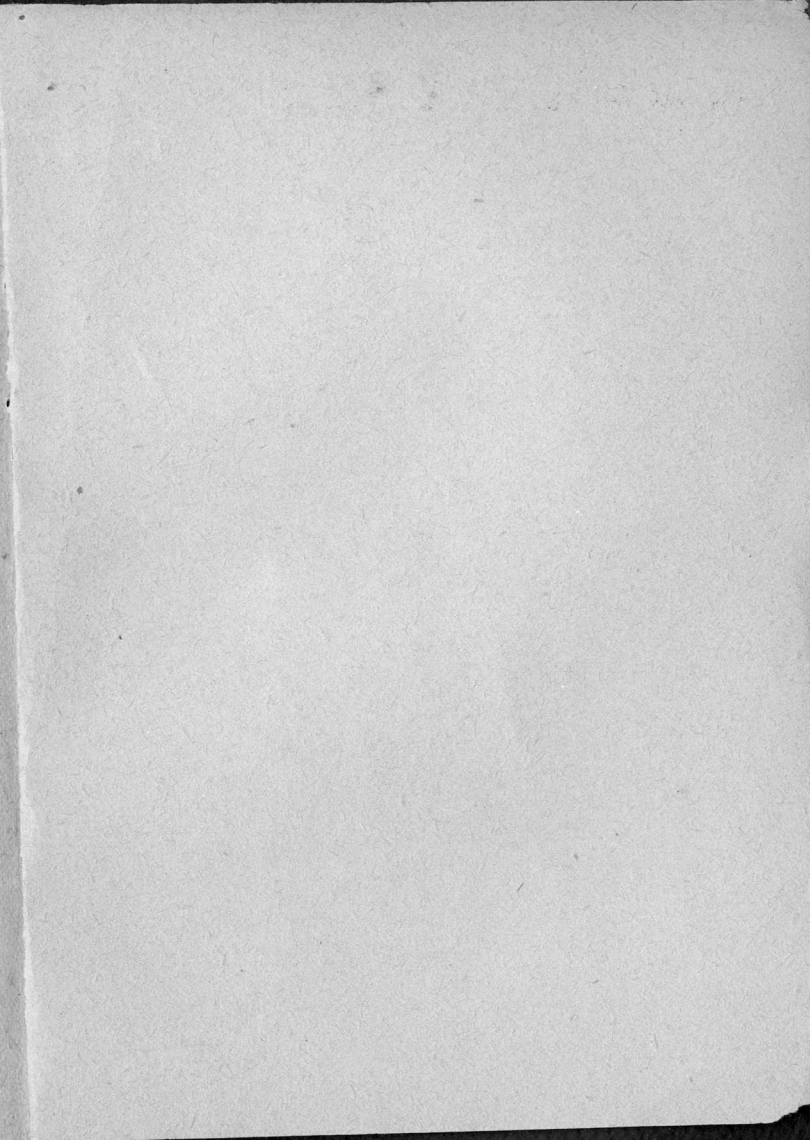

10-ѳд серпас. Грозовѳј переключатѳл (вескыд вылас петкѳд-лѳма боксаыс).

мыс дурѳѳм бѳрын, торја-нын кѳсѳ-кѳ лоны гыма-лѳм, сѳжѳ војјас кежлѳ, ѳвѳжок колѳ вештыны шујгала дор контакт вылѳ. Секи антенна лѳѳ јѳтѳма вескыда мукѳд, а прѳјомнѳк кыз бытѳ бѳкѳ колѳ. Тащѳм дырјѳ кучкас-кѳ антеннаѳ чард бѳ, сылѳн електрѳческѳј токыс ставнас пырас муѳ прѳјомнѳкѳ пыравтѳг.

Кив. № 4573

донус 30 ур.

1894

v	Коми-3
	1-267